

Marlies Groen

Van: GriffieVS
Onderwerp: Nieuwsbrieven Warmtevoorziening Leidse Regio
Bijlagen: 20230912 Nieuwsbrief Warmtevoorziening Leidse Regio Houtkwartier.pdf; 20230913 Nieuwsbrief Regionale Warmtevisie Tegengas def.pdf

Van:
Verzonden: woensdag 13 september 2023 12:18
Aan:
Onderwerp: Griffie Voorschoten: Nieuwsbrieven Warmtevoorziening Leidse Regio

Hierbij het verzoek om dit bericht door te sturen naar de leden van de gemeenteraad

Beste lezer,

Morgenavond, donderdag 14 september zal de gemeenteraad van Leiden besluiten nemen over verdere stappen voor de toekomstige warmtevoorziening in de Leidse Regio (WLR). Plannen worden ontwikkeld in nauwe samenwerking tussen 6 gemeentes (Leiden, Leiderdorp, Zoeterwoude, Voorschoten, Oegstgeest en Katwijk). Het gaat daarbij om een Open Regionaal Energie Systeem (ORES).

Vorige week donderdag hebben we vanuit het Houtkwartier en Tegengas Merenwijk ingesproken bij de raadscommissie Stedelijke Ontwikkeling. Daar hebben we onze grote zorgen geuit over de ontwikkelingen.

In beide nieuwsbrieven zijn de zorgen beschreven. Dit gaat over de toekomstige energievoorziening. Het is van belang voor alle burgers in de genoemde 6 gemeentes. Tijdens de vergadering van de raadscommissie is besloten om via de nodige moties en amendementen besluiten te nemen om de ontwikkelingen bij te sturen. Dan is het vervolgens nodig om de besluiten daadwerkelijk uit te voeren. De gemeenteraad heeft in de afgelopen 2 jaar besluiten genomen over vergelijkbare moties en amendementen. Het beeld bestaat dat deze besluiten niet of maar deels zijn uitgevoerd. Dan is wel uitleg en verduidelijking nodig en dat ontbreekt.

Met vriendelijke groet,

vz wijkvereniging Houtkwartier

Een grote meerderheid van de gemeenteraad heeft steeds kritisch gestaan over de aanpak van het College van B&W van de energietransitie. De grote vraag is of eenzelfde standpunt wordt ingenomen bij de verdere uitrol van de plannen bij de regionale samenwerking warmte Leidse Regio. In deze plannen staan de bewoners buiten spel. Zij worden slechts gezien als klanten voor een regionaal warmtenet. In de praktijk ronst de gemeente klanten voor commerciële monopolisten. TegenGas Merenwijk heeft gebruik gemaakt van de mogelijkheid van inspraak tijdens de bijeenkomst van de Commissie Stedelijke Ontwikkeling op 7 december. Verschillende leden van de commissie hebben n.a.v. de inspraak gerichte vragen gesteld die duidelijk aangeven dat er bij de bespreking van het college voorstel in de Raad op 14 september amendementen en moties zullen worden ingediend.

TegenGas Merenwijk is een breed gedragen Burgerinitiatief in dit groene deel van de stad. Een wijk met veel kennis en deskundigheid. Daarvan maakt de gemeente tot nu toe geen gebruik. Die bouwt liever op zeer duur betaalde rapporten van consultants en adviesbureaus. Die zijn natuurlijk wel beter op uitkomst te sturen. De eigen inwoners hebben dan het nakijken. Zo wachten wij al meer dan twee maanden op een Startnotitie voor het Wijkuitvoeringsplan om de bewoners stem en inbreng te geven. Bijkaars zijn er andere prioriteiten. Wij zijn zeker geen complotteners of "alleen maar tegen". Integendeel. Wij willen adequate oplossingen voor bewoners waarbij de bewoners zelf bepalen hoe zij in hun energie willen voorzien. En dan wel een totaaloplossing in plaats van achterhaalde, beperkte en kostbare techniek te leveren door een monopolist in het zadel geholpen door ons eigen gemeentebestuur. TegenGas Merenwijk wil inspraak weer echt inhoud geven en niet slechts een vinkje zijn in een bureaucratisch proces.

Bewoners buiten spel

Bewoners en eigenaren willen nu weten waar ze aan toe zijn en wat de kosten van het nieuwe warmtesysteem zijn. In Denemarken en Finland, waar de warmtetarieven één derde zijn van die in Nederland, mogen pas warmtenetten worden aangelegd als er een duidelijke indicatie is van de tarieven, zodat iedereen van te voren weet of het aanbod aantrekkelijk is.

Hier gebeurt de feitelijke besluitvorming over de energietransitie sluipenderwijs in het programma Warmte Leidse Regio en vooral achter de democratische gordijnen. Dat blijkt uit het voorstel dat de raad heeft ontvangen. Het is alleen regionaal warmtenet, regionaal warmtenet. Onbegrijpelijk. De energietransitie komt nooit tot stand via de achterkajiepijpest, maar alleen door met elkaar vooruit te denken en te handelen en aan bewoners en eigenaars een centrale positie te geven.

Bewoners slechts klanten

De samenwerking Warmtetransitie Leidse Regio zorgt voor de levering van uitsluitend warmte. Daar ligt namelijk het commercieel belang van de grote warmteleveranciers. De gemeenten gaan op pad om voor hen klanten te werven (Ronselen is nog een juistere benaming). Bewoners en eigenaars worden daarmee gedwongen in de rol van warme-klanten van een monopolist. Aan eigen collectieve initiatieven en individuele oplossingen wordt helaas geen aandacht besteed. Keuzevrijheid van bewoners en eigenaars wordt daarmee een wassen neus.

De gemeente Leiden wil maar één ding en ik citeer 'het op voldoende schaal, en met voldoende snelheid door gemeente ontwikkelen van de vraag naar collectieve warmte in het kader van de gemeentelijke wijkaanpak een belangrijke voorwaarde.' De gemeente gaat klanten werven voor een regionet! Wij worden daarmee gedegradeerd tot klant. Ik zou zeggen, gemeenteraad houdt vast aan uw uitspraken van maart vorig jaar. De keuzevrijheid van bewoners en eigenaars is dan geen wassen neus meer. Dan is ook het grote

gevaar geweken dat Wijkuitvoeringsplannen een louter top-down exercitie zijn. Het draagvlak voor de energietransitie verdwijnt achter de horizon en daarmee ook het beperken van de opwarming van de aarde.

Het uitrollen van de loper voor monopolisten

In het voorstel van B&W wordt rijkelijk gestrooid met het begrip 'Open Regionaal Energiesysteem'. Regionale warmtebronnen kunnen worden aangesloten op een regionale infrastructuur, zo wordt gesteld. Een multi-bronnen-aanpak moet de indruk wekken dat de bewoners een keuzemogelijkheid voor deze bronnen zouden hebben. Dat is geenszins het geval, want de gemeente gaat zogenoemde kavels voor de warmtenetten in wijken op de markt brengen. De gelukkige winnaar wordt tegelijkertijd de monopolist voor de bewoners in die wijk. De gemeente rolt lopers uit voor monopolisten.

TegenGas wil

De garantie van keuzevrijheid voor bewoners en eigeaars bij de energietransitie. Daarbij hoort tijdige en transparante informatie over prijzen en tarieven naar Deens en Fins voorbeeld en een concrete ondersteuning van wijkinitiatieven. Echt moeilijk kan dat ook niet meer zijn daar de VNG een duidelijke richtlijn heeft uitgegeven die een heldere kostenberekening mogelijk maakt. Bewoners en eigeaars zouden moeten worden ontzorgd, ook wanneer zij voor individuele oplossingen kiezen. Daarvoor zijn collectieve voorzieningen noodzakelijk, zoals voldoende capaciteit van het elektriciteitsnetwerk en opslag van energie. Zoals eerder door de raad besloten, is handhaving van de gasinfrastructuur noodzakelijk om het gebruik van groene gassen en waterstof voor de toekomst niet uit te sluiten. Wij pleiten voor een volwaardige positie van bewoners en eigeaars bij het opstellen van plannen, de voorbereiding van besluiten en de besluitvorming.

We hebben er al vertrouwen in dat de raad het voorstel van het college op deze punten zal amenderen. Vervolgens is het een open vaag of het college dit serieus neemt en haar beleid aanpast of gewoon doorgaat op de monopolielijn van het regionale warmtenet. De bewoners zullen de handelswijze van het college zeker kritisch blijven volgen en hun stemgedrag daardoor me laten bepalen.

Nieuwsbrief: Warmtevoorziening Leidse Regio (WLR/ORES)

www.houkwartier.com | communicatie@houkwartier.com | Twitter @Houkwartier

12 september 2023

Via deze brief willen wij u op de hoogte stellen van de laatste ontwikkelingen rond de warmtenetten in Leiden. Dit is belangrijk, omdat er plannen worden gemaakt voor grootschalige en ook dure warmtenetten, waarbij de gemeente zich mogelijk verbindt om een groot aantal woningen daarop aan te sluiten. Dit komt donderdag a.s. in de Gemeenteraad van Leiden.

Het grootste bezwaar is dat de gemeente zich wil verbinden om warmtenetten te laten ontwikkelen, die duur en achterhaald zijn. Volgens de modernestandaarden dienen wijken energiesystemen te ontwikkelen voor warmte, koeling en elektriciteit, waarbij warmte en elektriciteit via opslag met elkaar geïntegreerd zijn. Daarbij hoort een warmtenet van lage temperaturen (bijvoorbeeld 60 graden of nog minder). Dit is naderhand beschreven in de rapportage van het Expertteam Energiesysteem 2050 (<https://www.etes2050.nl/publicaties/outlookenergiesysteem2050/default.aspx>)

Maandag 4 september stond een artikel in het Leidsch Dagblad over de warmtepijpleiding Noordwijk - Leiden en mogelijk ook naar Alphen a/d Rijn. Er wordt gerefereerd aan de laatste voortgangsrapportage over het Open Regionale Energie Systeem (ORES). Een dergelijke voortgangsrapportage zit niet bij de stukken voor de raadsclie SO van 7 september en de gemeenteraad van donderdag 14 september a.s. komende donderdag staat de voortzetting van het regionale samenwerkingsverband (WRL/ORES) op de agenda van de raad. De raad wordt gevraagd een besluit te nemen over de financiële bijdrage van Leiden voor de ontwikkeling van ORES. Ik ben gaan zoeken naar de, in de krant, genoemde voortgangsrapportage.

Via een zoekopdracht kwam ik uit op de website van de gemeente Leiderdorp. Daar stond een brief van het College met 4 bijlagen. Op die manier vond ik de stukken over de voortgangsrapportage. Ze waren op 16 juni gestuurd naar de leden van de gemeenteraad van Leiderdorp. Het gaat om een brief van de wethouder met 4 bijlagen. Op de website van de gemeente Leiden en de website van de gemeenteraad Leiden was niets te vinden over een dergelijke voortgangsrapportage. Inmiddels is dat deels hersteld. Twee van de 4 bijlagen zitten niet bij de stukken voor de gemeenteraad van 14 september. Maar transparantie en verspreidbaarheid is nodig. De vraag is waarom de betreffende twee bijlagen niet bij de stukken zitten.

De twee ontbrekende bijlagen zijn bijzonder belangrijk. Ze bevatten alle berekeningen, ontwerpen en uitgangspunten voor de toekomstige warmtevoorziening in Leiden en de omliggende gemeenten. Deze twee bijlagen geven een gedetailleerde inblik in de plannen, die binnen de WLR/ORES zijn ontwikkeld. **De bijlagen bevatten belangrijke nieuwe informatie, die de leden van de gemeenteraad tot nu toe niet kennen. Ze zouden deze bijlagen goed moeten lezen en met elkaar moeten bespreken voor het nemen van besluiten.** Het gaat om de basis van de toekomstige warmtevoorziening. Het gaat over wat wel en niet zou kunnen met belangrijke consequenties voor de burgers.

Ik heb een deskundige geraadpleegd. Die gaf aan dat de inhoud van de beide bijlagen schokkend is. *"Je gaat op die manier 25 jaar terug in de tijd. Dit is volstrekt in strijd met de moties en amendementen, die de afgelopen 2 jaar zijn aangenomen door de gemeenteraad"*.

Je moet de nodige kennis en inzicht hebben om de beide bijlagen te kunnen lezen en interpreteren. Net als het grootste deel van de burgers hebben de meeste raadsleden deze kennis niet. Om de lezers van deze nieuwsbrief op weg te helpen, geef ik in 6 stappen aan wat in de bijlagen staat:

- Er wordt uitgegaan van Hoge Temperatuur-warmte van 120 graden met daarnaast warmtenetten van 95 en 75 graden. (In het besluit van de gemeenteraad over de Transitie Visie Warmte staat "lage of midden temperatuur warmte"). Volgens de huidige standaard zijn dit extreem hoge temperaturen. In de anden om ons heen zijn ze juist druk doende de temperaturen in hun oude warmtenetten (van bijvoorbeeld 75 graden) tegen veel geld omlaag te brengen, bijvoorbeeld naar 55 graden. Dat is goedkoper en duurzamer. In het buitenland gaat men uit van warmtenetten met 55 graden als hoogste temperatuur. Voor monumenten gelden uitzonderingen.
- Het multibronnen systeem (ORIS) werkt op basis van Hoge temperatuur (HT-warmte). Het transport- en distributienet werkt dan ook op HT-warmte. Dit betekent, dat bronnen met een lagere temperatuur eerst moeten worden opgewarmd voordat ze worden aangesloten. Veel lage temperatuurbronnen, zoals warmte uit zon, zijn dan niet meer mogelijk. Zoals gezegd, is het inmiddels gebruikelijk om transport en distributie van warmte te doen met veel lagere temperaturen.
- Er wordt geen rekening gehouden met koeling, niet met lage(-s) temperatuur verwarming en lokale bronnen, zoals zonnewarmte, restwarmte van gebouwen of warmte van overtollige elektriciteit. CE Delft geeft in een recent rapport aan, dat er in 2050 net zoveel koeling nodig is als warmte. Koeling komt niet voor in het ontwerp.
- Het gebruikte rekenmodel kan niet omgaan met koeling, lage temperatuurbronnen etc. etc. Dit rekenmodel is ontwikkeld door één van de grote adviesbureaus in opdracht van grote energiebedrijven. Het werkt op basis van HT-warmte en kan niet werken met lage en midden temperatuur. Er wordt niet voldaan aan de eerdere besluiten van de gemeenteraad.
- Naast een referentiescenario zijn 4 scenario's onderzocht. Het referentiescenario is volstrekt niet realistisch. Een wijk verwarmen via een warmtenet, dat wordt gevoed door één grote collectieve warmtepomp gaat niet werken
- Het gaat enkel en alleen om warmte. Koeling, elektriciteit en opslag van warmte en elektriciteit worden niet of onvoldoende meegenomen. Ook hierbij wordt niet voldaan aan eerdere besluiten van de gemeenteraad

Het samenwerkingsverband van 6 gemeenten in de Leidse regio is prima. Het is ook geen probleem om geld beschikbaar te stellen voor het maken van plannen en ontwerpen. Een sterk verouderde oplossing voorstellen is niet correct. Het is niet de juiste weg. Het komt niet overeen met de huidige standaard.

De huidige werkzaamheden zou je onmiddellijk moeten stoppen. Die zijn niet in lijn met de besluiten van de gemeenteraad. Ze leiden tot slechte dure verouderde oplossingen. Binnen het samenwerkingsverband wordt tot nu toe een zogenaamde 2e of 3e generatie oplossing ontwikkeld. De huidige standaard is een 5e generatie oplossing waar met alle aspecten (warmte, koeling, elektriciteit en de opslag van warmte en elektriciteit) rekening wordt gehouden. **GEEF HET SAMENWERKINGVERBAND DE OPDRACHT OM EEN OPLOSSING TE ONTWIKKELEN VOLGENS DE HUIDIGE, MODERNE STANDAARD.**